

особистісно орієнтованого підходів у навчанні й вихованні;

– необхідністю проведення системної роботи щодо формування ціннісного ставлення до власного здоров'я в учнів і низьким рівнем мотивації здорового способу життя і культури здоров'я;

– елементи валеологічної освіти і виховання, що включені до Програми загальної середньої освіти, спрямовані насамперед на збереження здоров'я, а не на його активне формування.

Проблеми пов'язані з формуванням здорового способу життя турбує вчених багатьох країн світу які шукають нові ефективні здоров'язберігаючі технології, та все ж таки найефективнішим вважається розвиток мотиваційної сфери. Так узагальнюючи світовий досвід можна виділити такі теоретичні підходи які допоможуть у формуванні ціннісного ставлення та мотивації до збереження здоров'я: підвищення теоретичних знань у сфері фізичного виховання учнів, використання телекомунікаційного простору у навчальному процесі, підвищення рівня теоретичних знань вчителів фізичного виховання по питанням збереження здоров'я та інтеграції теоретичної підготовки в сфері здоров'язбереження та процесу фізичного виховання в єдину систему занять [8, 9, 10, 11].

ВИСНОВКИ. Зазначені суперечності обґрунтовують актуальність проблеми формування ціннісно-мотиваційного ставлення до здоров'я в учнів старшого шкільного віку та зумовлюють необхідність пошуку відповідей на низку запитань щодо визначення концептуальних положень, якими доцільно керуватися під час організації навчально-виховного процесу на уроках фізичної культури. Реалії сьогодення переконують, що більшість школярів і студентів не дотримуються здорового способу життя, а це негативно позначається на їх здоров'ї, самопочутті та працездатності. Оскільки мотив виконує директивну функцію, то виникаюча під його впливом активність може стимулювати до дій, або її затримувати. Гендерний підхід дасть змогу виділити ті мотиви, що допоможуть формувати ціннісне відношення до здоров'я з урахуванням стереотипів поведінки, соціальних ролей, біологічних особливостей. Цей підхід може допомогти в процесі формування здорового способу життя, формуванні культури особистості, регулювання поведінки у бік збільшення життя.

Організація навчально-виховного процесу з питань формування ціннісно-мотиваційного ставлення до здоров'я у закладах освіти повинна враховувати такі базові принципи організації виховного процесу, як науковість, неперервність, практична цілеспрямованість та практичне застосування, широке впровадження авторських проєктів, планів із урахуванням потреб, інтересів, нахилів суб'єктів виховання і навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Матеріали щорічної доповіді Президентів України, Верховній Раді України про становище молоді в Україні «СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ: ОСВІТА, ЗАЙНЯТИСТЬ, ЖИТЛО» (за підсумками 2014 року). Міністерство молоді та спорту України/ dsmsu.gov.ua
2. ВІЛ-інфекція в Україні. Інформаційний бюлетень. Вип. 41. Український центр контролю за соціально небезпечними хворобами ОЗ України, ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб НАМН України». – К.: 2014. – 95 с. – С. 16
3. Україна. Мультиіндикаторне кластерне обстеження домогосподарств, 2012 / Держ. служба статистики України. – К. : К.І.С., 2013. – 432 с.
4. Концепція формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді – Наказ МОН України № 605 від 21.07.04/ www.ippo.edu.te.ua/.../05_formuv_navychok_zdorovogo_sposobu_zhy...
5. Інтернетресурс. Доповідь на серпневу конференцію педагогічних працівників(2013р.). Високобайрацький НВК/vysokibairaky.com.ua
6. Круцевич Т.Ю. Значення ціннісних орієнтацій та їх сформованість в галузі фізичної культури у старшокласників / Т.Ю. Круцевич, М.М. Сاینчук // XIV Міжнародний конгрес «Олімпійський спорт і спорт для всіх». – Київ. – 2010. – С. 471.
7. Марченко О. Ю. Особливості гендерної ідентичності у школярів різного віку / О. Ю. Марченко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2014. – № 1. – С. 37–41.
8. Boak A. The mental health and well-being of Ontario students/ A. Boak, H.A. Hamilton, E. M Adlaf, J.H. Beitchman, D. Wolfe, R.E. Mann//CAMH Research Document. – 20014. – №38. – P.213–244.
9. Nacihasanoğlu R, Yıldırım A, Karakurt P, Sağlam R. *International Journal of Nursing Practice* 2011; 17: 43–51
10. Hamilton H. A., Boak A., Ilie, G., & Mann, R. E. (2013). Energy drink consumption and associations with demographic characteristics, drug use and injury among adolescents. *Canadian Journal of Public Health, 104(7)*, 496-501.
11. Zanetta R.L. Bringing Up Students in the Healthy Lifestyle Multiplier Students Program, São Paulo, Brazil/ R. L. Zanetta, MRC. Nobre, I. Lancarotte et al.//Preventing chronic diseases.- São Paulo, Brazil,2008/ - V/5/ = №.3 – P. 1-8.

Вишенський С.А., Юдін В.А., Оробець С.П.

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ТЕХНІКО-ТАКТИЧНА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ БАСКЕТБОЛОМ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ НЕПРОФІЛЬНИХ ВУЗІВ

Стаття присвячена актуальним питанням розгляду системи організації і проведення занять з баскетболу серед студентів непрофільних ВУЗів. Проведено аналіз навчально-методичного матеріалу та визначено рівень техніко-тактичної підготовки студентів, які обрали баскетбол у якості виду спорту дисципліни фізичного виховання.

Ключові слова: фізичне виховання, студенти, техніко-тактична підготовленість, баскетбол, підготовка, вищі навчальні заклади.

Вышенский С.А., Юдин В.А., Оробець С.П. Техничко-тактическая подготовленность студентов, занимающихся баскетболом в системе физического воспитания непрофильные вузов. Аннотация. Статья

посвящена актуальним вопросам рассмотрения системы организации и проведения занятий по баскетболу среди студентов непрофильных ВУЗов. Проведен анализ учебно-методического материала и определен уровень технико-тактической подготовки студентов, выбравших баскетбол в качестве вида спорта дисциплины физического воспитания.

Ключевые слова: физическое воспитание, студенты, технико-тактическая подготовленность, баскетбол, подготовка, вузы.

Vyshenskiy S., Yudin V., Orobets S. Technical and tactical preparedness of students engaged basketball in system of physical education noncore universities. The article is devoted to the current issues consideration of the organization and conducting of basketball classes for students from non-core universities. The analyzed of teaching materials and determined the level of technical and tactical training of students who have chosen basketball as a sport discipline of physical education. Based on the above aim of our research was to study the level of technical and tactical training of students of non-core universities that deal with basketball in his system of physical education. Studying objectives of the: analyze scientific and technical literature to determine the form of lessons of physical culture among students; identify the features of the organization and conduct classes in basketball among students; set the effectiveness of employment basketball in the system of physical education students; develop practical recommendations to improve the effectiveness of lessons on basketball among students. Determination of the effectiveness of the organization and conduct classes in basketball in the system of physical training of students of not profile high schools made it possible to establish that the current conditions of higher education institutions establish the possibility of the development of educational material with sports, including basketball, at the level of increase is primarily the development of techniques sport at the expense of tactical training. Identifying the causes selective preparation of students showed that the main difficulties in the teacher of physical education in teaching materials sports are conditions of employment, lack of equipment, lack of new affordable educational materials and illustrative material, the inability to obtain the necessary knowledge systems and modern information development the sport, changes in the training of athletes, organizing and conducting competitions, updates, rules and regulations. The prospect of further research work will make our system the opportunity to study the organization and conduct classes sports games among students of non-core universities to establish their effectiveness and efficiency in the use of the system of higher education.

Key words: physical education, students, technical and tactical preparedness basketball training, higher education.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Баскетбол, як спортивна гра, в першу чергу приваблює своєю яскравою видовищністю, наявністю великої кількості техніко-тактичних прийомів [7, 11]. Одночасно баскетбол характеризується як складно-координаційний вид спорту [12]. Володіючи високою динамічністю, емоційністю і в той час індивідуалізмом і колективізмом, баскетбол, на думку багатьох фахівців в області спорту, є одним з найефективніших чинників всебічного фізичного розвитку людей незалежно від вікових чинників [2, 4]. Як засіб фізичного виховання, даний вид спорту знайшов широке застосування у різних ланках фізкультурно-оздоровчого руху [6, 10]. В системі освіти баскетбол включено до програми фізичного виховання дошкільників, загальної середньої, середньої, професійно-технічної, середньої спеціальної та вищої освіти [1, 8].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогоднішній день актуальним питанням останніх досліджень в галузі фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів спрямована на підвищення уваги до тих індивідуумам, які не мали практики занять спортом ще до вступу у ВНЗ [3, 5]. Одночасно розкриваються питання навчання студентів технічних вузів, що мають слабку підготовку з видів спорту, зокрема, у баскетболі, і які недостатньо широко представлені у науково-практичних дослідженнях сучасності [6, 9]. Проведені нами дослідження виконані згідно з «Зведеним планом НДР у сфері фізичної культури і спорту на 2011-2015 рр.» Міністерства освіти і науки України кафедри фізичного виховання Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

Формулювання мети і завдань досліджень. Виходячи з вищезазначеного метою наших досліджень стало вивчення рівня техніко-тактичної підготовленості студентів непрофільних ВУЗів, які займаються баскетболом у системі свого фізичного виховання.

Задачі дослідження:

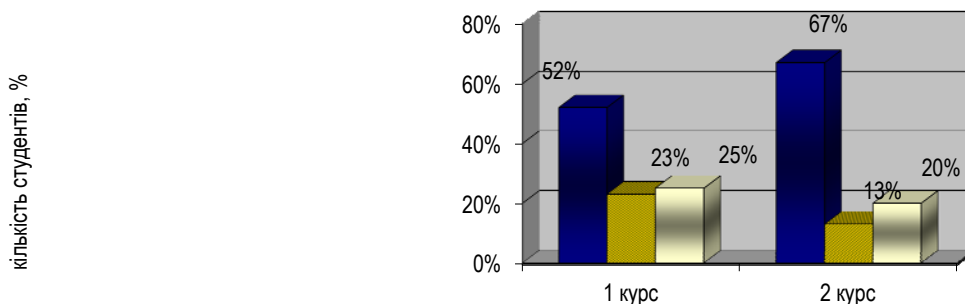
1. Виконати аналіз науково-методичної літератури з метою визначення форми проведення занять з фізичної культури серед студентів;
2. Виявити особливості організації і проведення занять з баскетболу серед студентів;
3. Встановити ефективність проведення занять баскетболу у системі фізичного виховання студентів;
4. Розробити практичні рекомендації з підвищення ефективності проведення занять з баскетболу серед студентів.

Методи та організація досліджень. Робота виконана на основі аналізу та узагальнення даних спеціальної літератури вітчизняних та зарубіжних фахівців у галузі науково-методичного та організаційного забезпечення процесу фізичного виховання серед студентів, з використанням педагогічних методів проведення досліджень, опитування та методів математичної статистики. Дослідження проводились на базах Національного університету фізичного виховання та спорту України та Київського національного економічного університету ім. В.Г. Гетьмана. Кількість студентів, що приймали участь у дослідженнях становила 184 чоловіки: 95 студентів, що навчаються на першому курсі, 89 студентів – другий курс. Всі студенти на момент проведення досліджень не мали жодних відхилень у стані здоров'я і відвідували заняття з фізичного виховання на відділенні баскетболу тричі на тиждень.

Виклад основного матеріалу досліджень. Проведений нами у теоретичний аналіз навчально-методичного матеріалу з організації і викладання занять баскетболу у системі фізичного виховання студентів 1 та 2 курсу дав змогу виявити та узагальнити основні особливості роботи з студентами на заняттях з фізичної культури, що присвячені вивченню баскетболу саме, як виду спорту. Ефективність викладених особливостей була перевірена нами під час проведення досліджень на базі Київського національного економічного університету ім. В.Г. Гетьмана. Ефективність занять з баскетболу оцінювалась згідно з

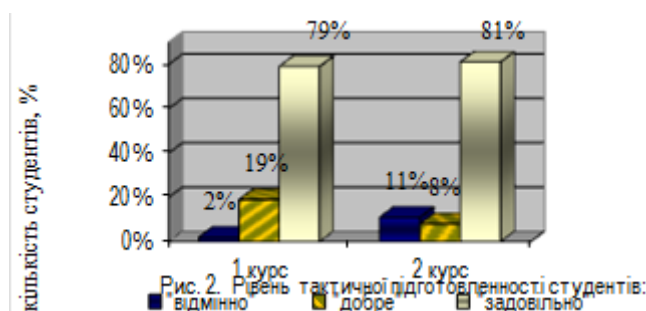
результатами опитування та виконання контрольних вправ та нормативів під час залікових занять відповідно до визначено рівня технічної та тактичної підготовки. Технічну підготовленість студентів оцінювали згідно контрольних нормативів при виконанні кидків з лінії штрафного кидка та передач двома руками від грудей у парах.

Оцінка проводилась відповідно до наступних вимог: для студентів 1 курсу виконання штрафних кидків на «відмінно» – 3 влучання з 12 кидків; «добре» – 2 з 12 і «задовільно» – 1 з 12.; для студентів 2 курсу «відмінно» – 3 з 10; «добре» – 2 з 10; «задовільно» – 1 з 10. Вимоги щодо виконання передач двома руками від грудей за 30 с становлять: для студентів 1 курсу «відмінно» – 23 передачі; «добре» – 22-20 передач і «задовільно» – 19-17 передач; для 2 курсу «відмінно» – 25 передач; «добре» – 24-23 передачі; «задовільно» – 22-20 передач. Сумарний аналіз отриманих результатів по двом тестам з виявлення рівня технічної підготовленості студентів показав, що найкращі результати продемонстрували студенти 2 курсу: «відмінно» - 67 % (64 студенти); «добре» - 13 % (12 студентів) і «задовільно» - 20 % (19 студентів). Студенти 1 курсу: «відмінно» - 52 % (46 студентів); «добре» - 23 % (20 студентів) і «задовільно» - 25 % (23 студенти) (рис. 1).

Рівень тактичної підготовленості проводився шляхом опитування студентів на предмет знань індивідуальних, групових та командних взаємодій гравців у баскетболі та використання їх у ігровій практиці. Оцінка рівня тактичної підготовленості проводилась відповідно до всіх студентів однаково: «відмінно» - вказати різницю між індивідуальними, груповими та командними взаємодіями; перелічити їх відповідно до тактичних дій у нападі і захисті, і використовувати під час проведення двосторонніх ігор; «добре» - перелічити будь-які відомі взаємодії гравців у нападі та захисті і продемонструвати їх на майданчику; «задовільно» - назвати будь-які взаємодії гравців у баскетболі у нападі чи у захисті.

Отримані результати показали, що рівень тактичної підготовленості студентів має дуже низькі показники. А саме: студенти 2 курсу на «відмінно» відповіли у 11 % випадків (10 студентів); «добре» - 8 % (8 студентів) і «задовільно» - 81 % (77 студентів). Студенти 1 курсу: «відмінно» - 2 % (2 студенти); «добре» - 19 % (17 студентів) і «задовільно» - 79 % (70 студентів) (рис. 2).

Таким чином, аналіз ефективності занять баскетболу показав, що відповідно до визначеного рівня техніко-тактичної підготовленості студентів, їх підготовка виконуються згідно навчального плану. Однак необхідно зауважити, що при відмінних результатах технічної підготовленості, рівень тактичної підготовки характеризувався лише задовільними показниками. Нажаль студенти не були знайомі з теоретичними й практичними засадами тактичної підготовки у баскетболі.

Саме це визначає ефективність організації та проведення занять з баскетболу лише на рівні нижче середнього.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Визначення ефективності організації і проведення занять з баскетболу у системі фізичного виховання студентів непрофільних вузів дало змогу встановити, що сучасні умови роботи вищих навчальних закладів встановлюють можливість освоєння навчального матеріалу зі спортивних ігор, у тому числі і баскетболу, на рівні підвищення в першу чергу освоєння технічних прийомів виду спорту за рахунок тактичної підготовки. Виявлення причин вибіркової підготовки студентів показало, що основними труднощами у роботі викладача фізичного виховання під час викладання матеріалу спортивних ігор являються умови проведення занять, нестача інвентарю, відсутність нової доступної навчально-методичної літератури та наглядного матеріалу, неможливість отримання необхідної системи знань та сучасної інформації з розвитку даного виду спорту, змін у системі підготовки спортсменів, організації і проведення змагань, оновлення правил та нормативних документів.

ПЕРСПЕКТИВА ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ нашої роботи складатиме можливість дослідження системи організації і проведення занять спортивними іграми серед студентів непрофільних ВУЗів з метою встановлення їх ефективності та раціональності застосування у системі вищої школи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Круцевіч Т.Ю. Теорія та методика фізичного виховання. – Т.2 – К.: Олімпійська література, 2003. – 458 с.

2. Лопатникова Е. Н. Инновационный подход к формированию и саморазвитию культуры здоровья студенток специальных медицинских групп / Е. Н. Лопатникова, В. А. Вишневецкий, И. Э. Юденко // Теория и практика физ. культ.. — 2011. — № 12. — С. 88—90.

3. Малахова Ж. В. Здоровьяформуючі технології в процесі фізичного виховання студентів спеціальних медичних груп : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. виховання та спорту : спец. 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / Ж. В. Малахова. — К., 2013. — 23 с.

4. Назаренко, Л. Д. Оздоровительные основы физических упражнений / Л. Д. Назаренко. — М. : Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2002. — 134 с.

5. Остафійчук Я. Ф. Формування валеологічних компетенцій у студентів медичних коледжів у процесі фізичного виховання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. виховання та спорту : спец. 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / Я. Ф. Остафійчук. — Львів, 2014. — 22 с.

6. Поплавський Л. Ю. Баскетбол / Л. Ю. Поплавський. — К.: Олімпійська література, 2004. — 442 с.

7. Nacihasanoglu R.. Healthy lifestyle behaviour in university students and influential factors in eastern Turkey / R. Nacihasanoglu, A. Yildirim, P. Karakurt, R. Saglam // International Journal of Nursing Practice. — 2011. — № 17. — P. 43—51.

8. Malik Kh., Jespersen E. Centre for Addiction and Students Mental Health / Kh. Malik, E. Jespersen // American Academy of Pediatrics, Committee on School Health. Policy Statement: School-based health services. Pediatrics. — № 113 (6). — P. 1839-1845.

9. Malina Robert M. Physical activity and fitness Pathways from childhood to adulthood. / M. Malina // Amer. J. Hum. Biol. — 2001. — Vol. 13. — № 2. — P. 162—172.

10. Wei C. N. Assessment of health-promoting lifestyle profile in Japanese university students / C. N. Wei, K. Harada, K. Ueda, K. Fukumoto, K. Minamoto, A. Ueda // Environmental Health and Preventive Medicine. — 2011. — № 3. — P. 8—11.

11. Zanetta R. L. Bringing Up Students in the Healthy Lifestyle Multiplier Students Program, São Paulo, Brazil / R. L. Zanetta, M R C. Nobre, I. Lancarotte et al. // Preventing chronic diseases. — São Paulo, Brazil, 2008. — . 5. — No. 3. — P. 1—8/

Галашко М.І., Жадан А.Б., Поворозка М.Г.
Харківська державна академія фізичної культури

АНАЛІЗ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ КВАЛІФІКОВАНИХ БОКСЕРІВ

Досліджено динаміку фізичної підготовленості кваліфікованих боксерів протягом тренувального макроциклу. Виявлено взаємозв'язок між компонентами загальної і спеціальної фізичної підготовленості кваліфікованих боксерів на різних етапах тренувального макроциклу.

Ключові слова: кваліфіковані боксери, фізична підготовка, тренувальний макроцикл, динаміка, взаємозв'язок.

Галашко Н.И., Жадан А.Б., Поворозка М.Г. Анализ физической подготовленности квалифицированных боксёров. Исследована динамика уровня физической подготовленности квалифицированных боксёров на протяжении тренировочного макроцикла. Выявлена взаимосвязь между компонентами общей и специальной физической подготовленности квалифицированных боксёров на разных этапах тренировочного макроцикла.

Ключевые слова: квалифицированные боксёры, физическая подготовка, тренировочный макроцикл, динамика, взаимосвязь.

Galashko M., Zhadan A., Povorozka M. Analysis of physical preparedness of skilled boxers. The achievement of high sport results in boxing is possible only on condition of tricking into of sportsmen at the ugly faces of their level of physical preparedness in a time of main competitions in a mikrocycles. Therefore a study of dynamics of level of physical preparedness of skilled boxers during a training mikrocycles is an important link for upgrading them sport preparation, with the aim of achievement by them individually maximal contention results. For determination of dynamics of physical preparedness of skilled boxers during a mikrocycles levels were compared them general and special physical preparedness on all periods and stages of training macrocycle. Intercommunication was also set between general and special physical preparedness of boxers that participated in this research, on the different periods of training macrocycle. Raising of problem, direction-finding and research methods were done by means of theoretical analysis and generalization of data of scientific literature, questioning of trainers and sportsmen in form conversations. Determination of level of general and special physical preparedness of boxers that participated in this research, on the different periods of training macrocycle it took place by means of battery of tests and pedagogical supervisions. For establishment of intercommunication between general and special physical preparedness of boxers that participated in this research, a cross-correlation analysis was applied. On results this research of dynamics of level of physical preparedness of skilled boxers during a macrocycle it is planned to work out methodology of physical preparation of boxers of different qualification and age.

Key words: skilled boxers, physical preparation, training macrocycle, dynamics, intercommunication.

Постановка проблеми. Сучасний рівень спортивних досягнень у боксі, інтенсивність дій боксерів на ринзі висувають підвищені вимоги до рівня загальної та спеціальної фізичної підготовленості спортсменів. Аналіз науково-методичної літератури з питань підготовки кваліфікованих боксерів, бесіди з фахівцями, аналіз змагальної діяльності доводять, що саме недоліки фізичної підготовленості найчастіше заважають спортсменам реалізувати техніко-тактичний потенціал під час проведення бою [1, 4, 5, 6, 7]. Негативний вплив на результати змагальної діяльності боксерів також здійснює неефективне планування навчально-тренувального процесу протягом макроциклу, що не дозволяє спортсмену підійти до головних змагань в стані